

Voorstel

Voorstel Besluit Toepassing BSR artikel 15, onderdeel h, Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990

Doel

Het bieden van duidelijkheid over de toepassing van artikel 15, onderdeel h van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990, waarin staat dat in bijzondere gevallen extra uitgaven van een belastingschuldige kunnen worden meegenomen bij het vaststellen van het netto-bestedbare inkomen.

Achtergrond

Sinds 1 januari 2025 maakt artikel 15, onderdeel h het mogelijk om – naast de standaardnorm – in bijzondere gevallen extra kosten mee te tellen bij de beoordeling van de belastingcapaciteit, als de ontvanger deze uitgaven als noodzakelijk beschouwt.

Het doel van deze wijziging is om maatwerk mogelijk te maken en financiële problemen bij inwoners te voorkomen. Denk hierbij aan noodzakelijke uitgaven zoals de eigen bijdrage voor zorgkosten. De wetgever heeft bewust geen vaste lijst met uitgaven opgenomen om maatwerk niet te beperken. BSR heeft hierin een discretionaire bevoegdheid en moet nu bepalen hoe hiermee om te gaan. Bestuurlijke invulling is geen vereiste, wel een wenselijke. Artikel 3:46 Awb vereist dat besluiten goed gemotiveerd zijn.

Om willekeur te voorkomen en rechtsgelijkheid te waarborgen, is het in de praktijk wél wenselijk dat het bestuur beleid vaststelt of richtlijnen geeft, zodat BSR consistent omgaan met deze discretionaire ruimte. Het verhoogt de transparantie, voorkomt willekeur, en helpt de ontvanger om beslissingen goed te motiveren.

Mogelijkheden

Wij zien drie opties hoe om te gaan met de discretionaire bevoegdheid die wordt geboden in artikel 15, onderdeel h, Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990:

1. *Expliciet geen gebruik maken van het artikel, dus geen extra kosten toestaan.*
 - Voor: Dit is duidelijk en eenvoudig, er is immers al een uniforme kwijscheldingsnorm. Uitvoeringstechnisch de makkelijkste oplossing. Voorkomt elke vorm van willekeur. Voorkoming van het verlenen van meer kwijschelding.
 - Tegen: Is niet de bedoeling van de wet. Strookt niet met BSR's sociaal invorderingsbeleid. Twijfelachtig of dit standhoudt bij mogelijke toetsing door de rechter.
2. *Wel gebruik maken van het artikel, maar limitatief.*
 - Voor: Biedt houvast. Minimaliseert willekeur. Bedrag verleende kwijschelding kan toenemen, wat een verlaging van het oninbaar percentage tot gevolg kan hebben.
 - Tegen: Belemmert maatwerk (= bedoeling van de wet). Vereist meer regelmatige aanpassing van de Leidraad Invordering.
3. *Maatwerk toestaan op basis van interne afspraken conform vast te stellen beleid (voorkeursoptie).*

BSR beoordeelt per geval of kosten meetellen. Door het bijhouden en evalueren van de beoordelingen, trachten we willekeur zo goed als mogelijk te minimaliseren. Dit sluit aan bij de bedoeling van de wet én het sociale invorderingsbeleid van BSR.

Bij optie 2 en 3 geldt: inwoners moeten zelf aangeven dat zij extra kosten hebben. BSR vraagt dit niet standaard uit, dit zou uitvoeringstechnisch zeer kostbaar uitpakken.

Advies werkgroep kwijtschelding Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (LVLB)

De werkgroep kwijtschelding van de LVLB adviseert om gebruik te maken van de nieuwe bepaling, maar zonder limitatieve lijst. Dit sluit het beste aan bij de bedoeling van de wet en biedt de meeste ruimte voor maatwerk, bijvoorbeeld voor burgers met een Wajong-uitkering. Hierbij wordt dit juist gezien als een kans om verzoeken binnen de regels van kwijtschelding te kunnen toewijzen waardoor er minder gebruik hoeft te worden gemaakt van de mogelijkheid om een vordering buiten invordering te stellen.

Advies organisatie

Onze voorkeur gaat uit naar optie 3 *“Maatwerk toestaan op basis van interne afspraken conform vast te stellen beleid”*, dit vast te leggen in een Beleidslijn (bijlage 3.2.d), inhoudelijk te verwerken in de voorliggende Gewijzigde Leidraad Invordering BSR 2025 en de interne werkinstructie hierop aan te passen.

De volgende uitgangspunten hanterend:

Uitgangspunten BSR

1. *Verantwoordelijkheid ontvanger*
De beoordeling van noodzakelijke extra uitgaven ligt bij BSR. BSR neemt alleen extra kosten mee als ze naar zijn oordeel redelijkerwijs niet buiten beschouwing kunnen worden gelaten.
2. *Geen vaste lijst*
Er wordt géén limitatieve lijst opgesteld met toegestane uitgaven. Dit zou het leveren van maatwerk belemmeren. Wel wordt gewerkt met een interne werkinstructie waarin voorbeelden en richtlijnen worden opgenomen, ter ondersteuning van consistente besluitvorming.
3. *Actieve opgave door burger*
Alleen wanneer de belastingschuldige zelf aangeeft dat sprake is van bijzondere kosten, wordt dit meegenomen in de beoordeling. BSR vraagt dit niet standaard uit.
4. *Voorbeelden van mogelijke noodzakelijke uitgaven*
Voorbeelden zijn:
 - Wettelijke eigen bijdrage Wmo of zorgverzekering
 - Medische kosten die niet worden vergoed
 - Extra vervoerskosten door beperking of zorgsituatie
5. *Beoordeling per geval*
De ontvanger beoordeelt per geval of de uitgaven noodzakelijk zijn en of deze redelijkerwijs niet genegeerd kunnen worden. De motivering wordt opgenomen in het besluit, conform artikel 3:46 Awb.

Gevraagd besluit

Het dagelijks bestuur BSR wordt gevraagd:

1. De Beleidslijn Toepassing BSR art. 15, onderdeel h, Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 vast te stellen
2. De gewijzigde Leidraad Invordering BSR 2025 vast te stellen
3. Beide besluiten in werking te laten treden met terugwerkende kracht per 1 januari 2025
4. De Leidraad Invordering BSR, vastgesteld door het dagelijks bestuur op 27 juni 2024, in te trekken

Het algemeen bestuur BSR wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van de door het dagelijks bestuur op 5 juni 2025 vastgestelde Beleidslijn Toepassing BSR art. 15, onderdeel h, Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990
2. Kennis te nemen van de door het dagelijks bestuur op 5 juni 2025 vastgestelde Leidraad Invordering BSR 2025